

$$\begin{array}{rcl}
 100 \text{ гр.} & \text{—} & 100 + (15 \times 10) \text{ гр.} \\
 \text{а вмѣсто } 3600 & \text{„} & \text{—} \quad x \quad \text{„} \\
 \hline
 100 : 3600 = 100 + (15 \times 10) : x \\
 x = \frac{100 + (15 \times 10) \times 3600}{100} = \frac{250 \times 3600}{100} = 9000 \text{ гр.}
 \end{array}$$

Примѣръ. *Вмѣсто 3246 гр. дадены по $10\frac{1}{2}\%$, колко гроша щѣтъ ся получать слѣдъ 1 год. 4 мѣс. и 6 дни?* $100 : 3246 = 100 + (2\frac{1}{2} \times \frac{27}{20}) = 3246 : x$

$$x = \frac{100 + (2\frac{1}{2} \times \frac{27}{20}) \times 3246}{100} = \frac{4567 \times 3246}{100 \times 40} = 3706\frac{211}{2000} \text{ гр.}$$

3-й случай. Примѣръ: *Дадена неизвѣстна главница съ лихвъ по 13% и слѣдъ $4\frac{1}{2}$ год. вмѣсто нежъ получени 13456 гроша. Колко юльма е била първоначална-та главница?*

Неизвѣстна-та първоначална главница понеже е дадена съ лихвъ по 13% , то слѣдъ 1 годинѣ щѣтъ ся получать $100 + (13 \times 1)$ гр. вмѣсто всякои 100 гр. а слѣдъ $4\frac{1}{2}$ год. щѣтъ ся получать $100 + (13 \times 4\frac{1}{2})$ гр. вмѣсто всякои 100 гр., и зашто-то въ $4\frac{1}{2}$ год. е получено 13456 гр. вмѣсто първоначалнѣ-тѣ, то е явно, какво тя съдържа въ себе толкова пѣти по 100 гр., колко-то пѣти $100 + (13 \times 4\frac{1}{2}) = 317\frac{1}{2}$ гр. ся содержатъ въ полученѣ-тѣ суммѣ 13456 гр.; спорядъ това тая задавка ще ся рѣши по съразмѣрность:

$$\begin{array}{rcl}
 100 + (13 \times 4\frac{1}{2}) \text{ гр.} & \text{—} & 100 \\
 13456 & \text{„} & \text{—} \quad x \\
 \hline
 100 + (13 \times 4\frac{1}{2}) : 100 = 13456 : x \\
 x = \frac{100 \times 13456}{100 + (13 \times 9\frac{1}{2})} = \frac{100 \times 13456 \times 2}{317} = 8489\frac{187}{317} \text{ гр.}
 \end{array}$$

Разность-та измежду даденѣ-тѣ суммѣ и първоначалнѣ-тѣ главницѣ съставлява лихвенный доходъ $13456 - 8489\frac{187}{317} = 4966\frac{130}{317}$ гр.; той ся намира по съразмѣрность

$$\begin{array}{rcl}
 100 + (13 \times 4\frac{1}{2}) : 13 \times 4\frac{1}{2} = 13456 : x \\
 x = \frac{13 \times 9\frac{1}{2} \times 13456}{100 + (13 \times 9\frac{1}{2})} = \frac{13 \times 9 \times 13456 \times 2}{317 \times 2} = 4966\frac{130}{317} \text{ гр.}
 \end{array}$$

4-й случай. Примѣръ. *Да ся найде, какъвъ капиталъ трѣбва да ся даде въ банкъ по 5% , та всякъ годинѣ да ся взема отъ него лихва по 375 гроша?*

Нека тоя капиталъ да е А, то трѣбва да бѣде

$$A : 100 = 375 : 5; \text{ отгдѣ-то:}$$

$$A = \frac{37500}{5} = 7500 \text{ гроша.}$$